

EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS VERSENGÉS A SZERVEZETEK BEN HATÉKONY KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS A SPORTSZERVEZETEK BEN

A versenyzés és versengés témája nem először szerepel a továbbképzések napirendjén. Érthető ez, hiszen a sport lényege éppen ez, a verseny, a versengés.

Prof. Dr. Fülöp Márta már több előadást tartott nálunk. A mostani előadása az adott szervezeten, akár sportszervezeten belüli versengés és együttműködés viszonyáról szól. Ezek látszólag egymásnak ellentmondó fogalmak, de a szervezet életében a valóságban ez másképp működik. Egy jól irányított sikeres szervezetben a versengés nem, hogy akadályozná az együttműködést, de adott esetben még erősíti is, ami a szervezet sikeres működéséhez vezet. Az együttműködés a leghatékonyabb versenysztratégia. Ha a szervezeten belüli együttműködés felbomlik, mert a szervezet tagjai nem a kollektív célt akarják megvalósítani, hanem az egyéni céljaikat akarják elérni, a szervezet tevékenysége lassúbbá, költségesebbé válik. Ilyenkor a csapat rosszabbul teljesít, mint ami a csapat tagjainak egyéni képességei alapján elvárható volna. Lehetnek a szervezeten belül „potyautasok”, akik nem törekednek a képességeik szerinti maximum nyújtására a közösségben. A közösségnek ezt a magatartást szankcionálnia kell. A szervezet vezetőjének azt is szem előtt kell tartania, hogy a csapatmunka ne akadályozza a kreativitást.

A szervezeten, csapaton belüli verseny a csapat eredményességének javulásához vezet, ha verseny strukturált, explicit szabályok szerint történik. Ezzel szemben az a közösségen belüli versengés, amelynek a szabályai nincsenek pontosan meghatározva, a csapat eredményességének a rovására mehet. Az együttműködés teszi a versenyzést a résztvevők számára élvezetessé. A versenyzés tanítja meg a résztvevőket a szabályok betartására. Ez különösen fontos fiatal sportolók esetében. Minél intenzívebb a versengés, annál nagyobb a veszélye annak, hogy valaki kilépjen a szabályos útról. Ez agresszióhoz vezethet, a csalás mind a győztesben, mind a vesztesben negatív élményt, érzelmet kelt. Az untair verseny hosszabb távon is bizalmatlanná teszi a résztvevőket. Ezzel szemben a fair verseny pozitív érzelmeket kelt mind a győztesben, mind a vesztesben.

A konferencia másik előadása a közösségépítésről szól, amely szintén alapfeltétele egy közösség, sportcsapat eredményes működésének. Az előadó Dr. Görgényi István, világbajnok, olimpiai ezüstérmes vízilabdázó volt, aki edzőként a Sydney-i olimpián olimpiai bajnoki címre vezette az ausztrál női vízilabda válogatottat. A közösséget úgy határozta meg, mint egymással törődő, egymást segítő, közös célokért tevékenykedő egyének összességét. A jól irányított, jól működő közösségben a cél elérése nem vérrel és verítékkal történik, hanem örömteli tevékenységgel. Közös öröm nélkül hosszú távon nincs eredmény. Az igazi közösségben a csapat tagjai kiteljesedhetnek, a csapat eredményességén túl saját magukat is megvalósíthatják. Az edző legyen elfogadó, ha nyitott a sportoló iránt, könnyebben tudja őt befolyásolni. A közösségépítést segíti az együttműködési térkép felállítása, ami egyszerű kérdésekkel megoldható, az edzőtől nem követel bonyolult szociológiai ismerteket. Ez egyben feltárja a kommunikációs csatornákat is, amelyeken az információ áramlik a csapattagok között. A csapatépítés felelőssége a vezetőé, adott helyzetben az edzőé. A célok elérése együttműködést igényel a menedzserekkel és a szülőkkel is. A közös tevékenységben mindenkinek meg van a maga területe, feladata. Ezek részben átfedhetik egymást. A jó vezető mellett ez segíti az együttműködést, ha rossz a vezetés, konfliktusokat eredményezhet. Az edző képezze magát, tanuljon a kollégáitól. Ha abban a hitben van, hogy az ő módszere a legjobb, könnyen „csólátást” okoz. Ezért szükséges a tapasztalatok megosztása. A vezetőedző képezzen védernyőt a sportcsapat fölött, az edzőtársait tekintse alkotótársaknak. Egy jó sportegyesületi közösség kialakításához hozzá tartozik a korosztályokon átívelő tervezés, egymás versenyeinek látogatása, a sportolói pálya követése, új módszerek fejlesztése is.

A két kiváló szakember előadása olyan összefüggésekre világított rá, amelyeket az edző a mindennapi gyakorlati munkájukban is eredményesen hasznosíthatnak.